

**اصول کلی طبقه‌بندی فعالیت‌ها
برای آمارهای گذران وقت
(بر اساس ICATUS)**

اصول کلی طبقه‌بندی فعالیت‌های گذران وقت (بر اساس 'ICATUS)

پیشینه

مطالعات گذران وقت^۲ اولین بار در اوایل قرن بیستم به‌عنوان ابزاری برای فهم روش زندگی مردم از جمله زندگی اجتماعی آنان بر اساس الگوی گذران وقت انجام شد. در نیمه دوم قرن بیستم خصوصاً در دهه‌های آخر قرن نیاز به اندازه‌گیری کار بدون مزد مردان و زنان برای برآورد توزیع کار بدون مزد که به منظور رفاه فردی انجام می‌شود، احساس شد.

این بررسی‌ها در دهه ۱۹۶۰ توسط کانادا و بریتانیای کبیر آغاز و توسط نروژ، بلغارستان، ژاپن، فنلاند، اتریش و بعضی کشورهای دیگر در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ دنبال شد. این کشورها از مفاهیم و روش‌هایشان برای اندازه‌گیری و تجزیه و تحلیل مزدکار زنان و مردان استفاده کردند.

بدیهی است که اجرای چنین طرح‌هایی نیازمند طبقه‌بندی‌های مرتبط و جامعی است. در میان طبقه‌بندی‌های ارائه‌شده از سوی کشورهای پیشرفته، طبقه‌بندی اداره آمار اتحادیه اروپا (EUROSTAT) و استرالیا از منابع معتبر در این زمینه می‌باشند.

در دو کنفرانس جهانی که در سال‌های ۱۹۸۵ و ۱۹۹۵ برگزار شد، نیاز به این مطالعات از سوی مراکز آمار ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی و نهادهای وابسته به سازمان ملل برای ایجاد مبنایی برای برآورد کل کار زنان، به‌خصوص کار بدون مزد آن‌ها مورد تأکید قرار گرفته است. در قالب یک طرح عملی که در چهارمین کنفرانس جهانی زنان در سال ۱۹۹۵ در پکن ارائه شد، گسترش طبقه‌بندی‌های بین‌المللی فعالیت‌های گذران وقت با توجه به تفاوت‌های بین زنان و مردان در کار با مزد و بدون مزد مورد تأکید قرار گرفت.

کمیسیون آماری، در بیست و هشتمین جلسه خود، از بخش آمار سازمان ملل (UNSD) خواست که در زمینه طبقه‌بندی فعالیت‌های گذران وقت تحقیقات به عمل آورد. در پاسخ به آن، UNSD، یک طبقه‌بندی بین‌المللی مقدماتی به منظور طراحی و معرفی بررسی‌های گذران وقت برای کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه معرفی کرده است. آخرین ویرایش

^۱ *International Classification of Activities for time– use statistics (ICATUS)*

^۲ *Time Use Survey*

طبقه‌بندی آزمایشی بین‌المللی فعالیت‌ها برای آمارهای گذران وقت (ICATUS) در سال ۲۰۰۳ انجام شده است.

اهداف

هدف اصلی این طبقه‌بندی کمک به کشورها برای تهیه آمارهای گذران وقت به کمک یک طبقه‌بندی مطابق با شرایط ملی و همچنین برای تسهیل مشارکت بین‌المللی می‌باشد. ویژگی اصلی این طبقه‌بندی، سازگاری با چارچوب نظری و تعاریف و مفاهیم و طبقه‌بندی‌های به کار رفته در نظام حساب‌های ملی سازمان ملل SNA است. علاوه بر این قابلیت مقایسه با دیگر طبقه‌بندی‌های موجود مربوط به مطالعات گذران وقت از نکاتی است که در این طبقه‌بندی به آن تأکید شده است.

آمارهای گذران وقت به توسعه و بهبود کمیت‌های کلان ملی^۱ و همچنین برآوردهای توزیع و تولید غیر تجاری خانوار و فعالیت‌های مربوطه نیز کمک می‌کند. در واقع این آمارها تمامی فعالیت‌های خانوار اعم از بدون مزد و بامزد که در طول شبانه‌روز انجام می‌شوند را در بر می‌گیرند.

طبقه‌بندی گذران وقت اطلاعاتی را درباره انواع عمده فعالیت‌هایی که در آن‌ها مزدی پرداخت نمی‌شود فراهم می‌کند، به طوری که داده‌ها بتوانند ابعاد عمده کار بدون مزد را نشان دهند تا حدی که این کار، بهتر درک، تجزیه و تحلیل شود و به آسانی با کار با مزد یکپارچه شود.

ساختار طبقه‌بندی

ساختار طبقه‌بندی، به چگونگی مرتب شدن رده‌های یک طبقه‌بندی مربوط می‌شود و به دو صورت سلسله‌مراتبی یا یکنواخت می‌باشد. در طبقه‌بندی سلسله‌مراتبی، رده‌ها از وسیع‌ترین سطح (نظیر طبقه) مرتب می‌شوند. در طبقه‌بندی یکنواخت این سلسله‌مراتب وجود ندارد و تنها از یک سطح تشکیل شده است همانند طبقه‌بندی جنسیت. واحد طبقه‌بندی فعالیت‌های گذران وقت، فعالیت می‌باشد. این طبقه‌بندی شامل ۵ سطح با ساختار سلسله‌مراتبی زیر می‌باشد:

¹ National aggregates

- سطح ۱: ۱۵ بخش اصلی^۱ ۲ رقمی
سطح ۲: ۵۴ بخش^۲ ۳ رقمی
سطح ۳: ۹۲ گروه^۳ ۴ رقمی
سطح ۴: ۲۰۰ کلاس^۴ ۵ رقمی
سطح ۵: ۳۶۳ زیر کلاس^۵ ۶ رقمی

این طبقه‌بندی در سطح ۲ رقمی به صورت زیر است:

- ۰۱ کار برای شرکت‌ها/ شبه‌شرکت‌ها، مؤسسات غیرانتفاعی و دولت (کار در بخش رسمی)
- ۰۲ کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی ابتدایی
- ۰۳ کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی غیر ابتدایی
- ۰۴ کار برای خانوار در فعالیت‌های ساختمانی
- ۰۵ کار برای خانوار در ارائه خدمات برای کسب درآمد
- ۰۶ ارائه خدمات داخلی بدون دستمزد برای مصرف نهایی در خود خانوار
- ۰۷ ارائه خدمات مراقبتی بدون دستمزد به اعضای خانوار
- ۰۸ ارائه خدمات به جامعه محلی و کمک به خانوارهای دیگر
- ۰۹ فراگیری
- ۱۰ مشارکت اجتماعی و جامعه‌پذیری
- ۱۱ رفتن به/ بازدید از رویدادهای/ مکان‌های فرهنگی، تفریحی و ورزشی
- ۱۲ سرگرمی‌ها، بازی‌ها و دیگر فعالیت‌های تفریحی
- ۱۳ شرکت در ورزش‌های فضای بسته و فضای باز و دوره‌های مرتبط
- ۱۴ استفاده از رسانه‌های جمعی
- ۱۵ نگهداری و مراقبت شخصی

طبقه‌بندی‌های مرتبط

این طبقه‌بندی با سیستم حساب‌های ملی SNA ارتباط زیادی دارد. علاوه بر این با طبقه‌بندی‌های ISIC, Rev.3 و ISCO.88 نیز مرتبط است.

Major Division^۱

Division^۲

Group^۳

Class^۴

Sub Class^۵